

Wojna Sześciodniowa 1967

Przyczyny konfliktu

- 1956 – Fedaini, (arabscy komandosi nękający zamachami terrorystycznymi terytorium Izraela) skupili się, w organizacji zwanej Al-Fatah (Zwycięstwo), na której czele stanął Jasir Arafat, który od 1961 roku kierował też jej wojskowym odgałęzieniem Al-Asifa. Arafat liderem OWP został dopiero w 1969 roku zastępując Ahmeda Szukeiri.

- 7-8.03.1957 – Izrael kończy wycofywanie swoich wojsk z Półwyspu Sueskiego, Strefy Gazy i wybrzeża Akaba. Powracając do granic z przed konfliktu sueskiego.

- 1958 - Izrael nawiązuje stosunki dyplomatyczne z Turcją, Szachem Iranu i Etiopią.

- 1.02.1958 – Egipt i Syria łączą się w Zjednoczoną Republikę Arabską. Przeciwwstawia się temu Arabskie Państwo Federalne (Irak i Jordania) na czele, którego stanął król Iraku Fajsal II.

Egipt i Syria w tym czasie ściśle, wojskowo i politycznie, współpracują z ZSRR, natomiast Irak, Jordania i Arabia Saudyjska z USA.

- 05.1958 – Wybuchają zamieszki w Libanie między oddziałami milicji chrześcijańskiej i pronaserowskiej milicji muzułmańskiej (Gamal Abdel Naser prezydent Egiptu). Zamieszki rozprzestrzeniają się na Irak i Jordanię.

- 14.07.1958 – Rewolucja w Iraku, władzę przejmuje Abd al-Karim Kasim. Irak przechodzi pod radziecką strefę wpływów.

- 15.07.1958 - Amerykańska interwencja wojskowa w Libanie, a 17.07.1958 brytyjscy spadochroniarze dokonują desantu w Jordanii. Dzięki czemu oba państwa uniknęły wewnętrznego przewrotu.

- 03.1960 - Dawid Ben Gurion spotyka się, w Nowym Jorku, z Kanclerzem RFN Konradem Adenauerem. Obaj panowie zgadzają się, że na nawiązanie stosunków dyplomatycznych jest jeszcze za wcześnie, jednak Adenauer zgodził się udzielić Izraelowi pożyczki i dostarczyć bezpłatnie sporą ilość broni. Do 02.1965 niemiecka broń dostarczana była przez porty francuskie, w zamian za to Izrael przekazał NATO egzemplarze radzieckiego uzbrojenia zdobytego podczas kampanii synajskiej. Ostatecznie 12.05.1965 RFN nawiązuje stosunki dyplomatyczne z Izraelem, (duży wpływ miała na to wizyta delegacji NRD w Kairze – 21.02.1965). W 1960 roku Dawid Ben Gurion spotkał się także z generałem de Gaullem, w wyniku tego spotkania, Francja kontynuowała dostawy broni do Izraela, oraz szkoliła izraelskich wojskowych. W latach 1957 – 1962 Izrael z pomocą Francji zbudował w Dimonie, na pustyni Negew, własny reaktor atomowy. Od 1964 roku USA dostarczają Izraelowi broń, w tym czołgi M48 „Patton”, wykorzystują do tego swoje bazy w krajach europejskich. Równolegle w latach sześćdziesiątych Izrael rozwija współpracę z krajami Afryki (nie arabskimi), Ameryki Południowej i Azji (np. Birma, Singapur).

- 29.09.1961 – Syria wycofuje się ze Zjednoczonej Republiki Arabskiej.

- 8.02.1963 - Pucz przeciwko Abd al –Karimowi Kasimowi w Iraku. Władzę przejmuje partia Baas i pronaserowskie ugrupowania. Partia Baas po licznych zamachach stanu przejmuje też władzę w Syrii.

- 05.1964 – 07.1966 – Trwają izraelsko syryjskie potyczki zbrojne tzw. „Wojna o Wodę”.

- 1.06.1964 – Z inicjatywy Egiptu i Jordanii powstaje OWP - Organizacja Wyzwolenia Palestyny.

- 1.01.1965 – Al Fatah przeprowadza dużą anty izraelską akcją zbrojną.

- 10-11.1966 - Al Fatah przeprowadza kolejną falę zamachów w Izraelu.

- 4.11.1966 – Egipt i Syria podpisują układ o wzajemnej obronie.

- 7.04.1967 – Izraelczycy przeprowadzili rajd lotniczy na stanowiska artylerii na Wzgórzach Golan, w czasie którego zestrzelili sześć syryjskich samolotów MIG 21. ZSRR oskarżył Izrael o chęć zniszczenia prosowieckiego reżimu w Damaszku.

Ostrzał terytorium Izraela, ze wzgórz Golan nie ustał.

- 30.05.1967 – Do paktu wojskowego Egiptu z Syrią dołącza Jordania, która oddaje swoją armię pod dowództwo egipskie. Działania te wspiera Irak.

- 13.05.1967 – ZSRR podsycą anty izraelskie napięcie w regionie, informując Egipt o koncentracji wojsk izraelskich na granicy z Egiptem. Informacja była całkowicie nieuzasadniona, gdyż w tym czasie na rzeczonych granicy, stacjonowały zaledwie dwie brygady.

- 14.05.1967 – oddziały Egipskie wkraczają na płw. Synaj.

- 16.05.1967 - Naser zażądał wycofania się wojsk ONZ (UNEF) z granicy izraelsko - egipskiej. Sekretarz Generalny ONZ, U Thant uległ roszczeniom i 19.05.1967 wojska ONZ wycofują się z Synaju. Decyzja o wycofaniu wojsk ONZ nie była konsultowana z Radą Bezpieczeństwa ani Zgromadzeniem Ogólnym.

- 16.05 – 23.05.1967 – Izrael ogłasza i przeprowadza mobilizację wojskową.

- 22.05.1967 - Prezydent Gamal Abdel Naser ogłasza zamknięcie cieśniny Tirańskiej dla okrętów izraelskich.

- 25.05.1967 - Prezydent Gamal Abdel Naser oznajmia w parlamencie: „Nie istnieje problem, czy i jak zablokować port Eliat, ale jak zniszczyć państwo izraelskie po wsze czasy”.

- 28.05.1967 – Egipski dyktator zagroził zamknięciem Kanału Sueskiego, gdyby jakiegokolwiek państwo próbowało interweniować w wypadku konfliktu z Izraelem.

- 1.06.1967 – Premier Izraela Lewi Eszkol utworzył rząd jedności narodowej.

- 4.06.1967 – Politycy izraelscy podejmują decyzję o akcji zbrojnej.

Kraje Arabskie: Liban, Kuwejt, Algieria, Libia zagroziły wstrzymaniem dostaw ropy do państw zachodnich. USA, Francja i ZSRR przestrzegały Egipt przed podejmowaniem ofensywnych kroków wojskowych. Stany Zjednoczone próbowały wpływać na decyzje podejmowane w Tel Awiwie, jednak same nie mogły angażować się militarnie w regionie, gdyż prowadziły już wojnę w Wietnamie. Światowa dyplomacja nie nadążała za rozwojem wydarzeń na Bliskim Wschodzie.

Stosunek sił:

Izrael wystawił wg różnych źródeł: 220 – 300 tys. żołnierzy, uzbrojonych w 1300 czołgów, 160 dział samobieżnych i 800 dział holowanych, oraz 108 wyrzutni rakiet i 400 samolotów bojowych (bez lotnictwa transportowego i śmigłowców). Ponadto dysponował 4 okrętami podwodnymi, 3 niszczycielami, 12 kutrami torpedowymi, 6 kutrami patrolowymi i 3 małymi okrętami desantowymi.

Egipt zmobilizował około 300 tys. żołnierzy, 1200 czołgów, 200 dział samobieżnych, 1600 dział holowanych oraz 410 samolotów. Marynarka wojenna dysponowała 14 okrętami podwodnymi, 5 niszczycielami, 3 fregatami, 2 korwetami, 18 kutrami raketowymi, 32 kutrami torpedowymi, 8 trałowcami, 12 ścigaczami okrętów podwodnych, oraz miał 10 okrętów desantowych.

Syria wystawiła 50 - 65 tys. żołnierzy, uzbrojonych w 400 czołgów i dział samobieżnych, 300 dział i 200 samolotów. Syryjska marynarka wojenna dysponowała 2 trałowcami, 3 kutrami raketowymi, 3 kutrami patrolowymi, 13 kutrami torpedowymi.

Jordania zmobilizowała 40 tys. żołnierzy, uzbrojonych w 200 czołgów i 200 dział, oraz 120 samolotów.

Irak w razie wybuchu walk wystawił korpus iracki 20 tys. żołnierzy (200 czołgów), ta ostatnia formacja weszła w obszar Jordanii, ale nie zdążyła wziąć udziału w walkach.

Powyższe zestawienie pokazuje jasno stosunek sił i przewagę państw arabskich: przewaga sił arabskich w ilości żołnierzy wynosiła 1,9:1. W czołgach i działach samobieżnych 1,64:1. W artylerii 2,3:1. W samolotach 1,8:1; oraz 4,5:1 w okrętach bojowych.

Przewagę sił arabskich niwelował sposób organizacji armii obu stron. Armie państw arabskich były formowane na wzór radziecki i brytyjski (Jordania), gdzie oficerowie wywodzili się z wyższych, niż szeregowcy, warstw społecznych. I rzadko, kiedy dzielili oni te same „niewygody”. Dodatkowo dochodził czynnik niskiego poziomu wykształcenia, mimo wydatnej pomocy doradców radzieckich, czeskich i polskich (marynarka wojenna).

W armii Izraela organizacja wojska opierała się na formacjach terytorialnych, gdzie „sąsiad wspierał sąsiada”, podczas przeszkolenia wojskowego wyłaniano w sposób naturalny liderów, którzy byli potem dowódcami. W armii izraelskiej panował też zwyczaj, że dowódca zamiast komendy: „na przód”, podaje: „za mną”. Między innymi dlatego czasie wojny sześciodniowej 23% wszystkich zabitych po stronie izraelskiej to byli oficerowie.

Wojna

- 5.06.1967 – O godzinie 7:10 rozpoczął się atak izraelskiego lotnictwa na egipskie stacje radarowe i lotniska. Dzięki zaskoczeniu udało się zniszczyć na ziemi niemal całkowicie lotnictwo egipskie (301 samolotów, oraz 8 samolotów zniszczono w walce powietrznej). O godzinie 8:15 ruszyły do ataku izraelskie siły lądowe. Uderzenie skierowane było na półwysep Synaj i Strefę Gazy. Na froncie jordańskim rozpoczynają się walki na przedmieściach Jerozolimy, oraz w rejonie Ramallah.

Grupa „Północ” uderzyła na egipskie pozycje pod Chan–Junis–Rafah, które zdobywa manewrem oskrzydlającym od południa. Po czym wieczorem ok. 18,00 po udanym ataku zdobywa miasto Rafah. Grupa „Centrum” ruszyła przez pustynię i po 9 godzinach opanowała Bir Lahfan,

co uniemożliwiło Egipcjanom manewrowanie odwodami. Grupa „Południe” przez cały dzień uwikłała się w walki o Abu Agheilę.

W wyniku błędnych informacji, które podawało radio w Kairze, o rzekomych sukcesach armii egipskiej, Jordania zdecydowała się przystąpić do wojny. Jordańczycy rozpoczęli ostrzał i bombardowanie Tel Awiwu, Lod i bazy lotniczej Kefar Sirkin. Zaatakowali też izraelską enklawę na Górze Skopus. Z kolei przed południem izraelska 10 Brygada pancerna przecięła drogę Jerozolima Ramallah. Część czołgów została skierowana do walki na przedmieściach Jerozolimy. Jednocześnie Izrael zaatakował pozycje jordańskie wokół YaAbad i Jeninu. Po stoczeniu bitwy pancerniej zajął dolinę Dotan. Syria ostrzelała rejon Safed w Górnej Galilei. Jej bombowce zbombardowały rafinerię ropy naftowej w pobliżu Hajfy i lotnisko Megido. Wieczorem lotnictwo izraelskie wykonało kontruderzenie na pozycje wojsk arabskich, oraz lotniska jordańskie i syryjskie. Dodatkowo zbombardowało Amman. Jednocześnie samoloty izraelskie zaatakowały iracką bazę lotniczą H-3 niszcząc 10 bombowców Tu-16. W wyniku walk lotnictwo jordańskie przestało w praktyce istnieć (50 maszyn), a syryjskie poniosło dotkliwe straty (52 maszyny). Tego dnia lotnictwo Izraela straciło 19 samolotów, zginęło 10 pilotów.

W południe Legion Arabski przekroczył granicę i opanował siedzibę misji rozjemczej ONZ w Jerozolimie. Izraelski okręt podwodny „Tanin” (brytyjski typ „S”), przeprowadził nieudane ataki w porcie Aleksandria na egipski niszczyciel typu „30-bis” (Skoryj), oraz na manewrującą na redzie egipską fregatę.

- 6.06.1967 – O godzinie 6.00 rano Naser nie był w stanie ukryć prawdy o pierwszych klęskach i zaapelował do króla Husajna, aby ten podał przez radio wiadomość o rzekomej współpracy USA i Wielkiej Brytanii z Izraelem. Taki komunikat podały wieczorem rozgłośnie arabskie, wywołało to w Egipcie, Syrii, Sudanie, Algierii, Jemenie i Iraku falę ataków tłumy na placówki dyplomatyczne USA i Anglii. Wymienione kraje zerwały stosunki dyplomatyczne z USA.

O świcie, na Synaju, armia izraelska, po całonocnych walkach opanowała bazę El –Arish. Ugrupowanie pancerne generała Szarona dotarło do Nakhł. W odpowiedzi na agresję jordańską, przetrzucono autobusami, z Półwyspu Synajskiego, brygadę spadochronową i skierowano do walk w Jerozolimie i okolicach. Dzięki temu posunięciu wzniesienia pomiędzy Jerozolimą i Ramlą znalazły się w rękach izraelskich. Rozpoczęły się ciężkie walki we wschodniej części Jerozolimy.

O świcie piechota izraelska zdobyła gmach szkoły policyjnej. Armia izraelska przy zdobywaniu miasta nie używała lotnictwa i artylerii (aby zminimalizować zniszczenia). Spowodowało to jednak duże straty w ludziach. Do bardzo ciężkich walk doszło także w rejonie Nablusu, jednak dzięki wydatnej pomocy lotnictwa Izraelczycy zdobywają miasto. Izrael opanował miasta Ramallah i Jenin. Tego dnia pojedynczy iracki bombowiec Tu-16 zbombardował miasto Netayna i podjął próbę ataku na lotnisko Ramat David. W odpowiedzi izraelskie lotnictwo zbombardowało lotniska irackie, a nad Synajem zestrzelono dodatkowo 11 egipskich maszyn. W wyniku syryjskiego ataku Izrael musiał wycofać się z miejscowości Haritio i Sher Jaskor położonych nad Jeziorem Tyberiadzkim, oddziały syryjskie wdarły się około 20km w głąb Izraela.

Tego dnia Izraelska Okrętowa Grupa Poszukiwawczo – Uderzeniowa wykryła na redzie portu Hajfa trzy egipskie okręty podwodne typu „633” lub „613”. Kontakt bojowy został zerwany po obrzuceniu okrętów podwodnych bombami głębinowymi. Atak ze względu na implikacje polityczne, został poprzedzony wezwaniem do wynurzenia się, nadanym za pomocą Międzynarodowego Kodu Sygnałowego. Izrael uznaje, że zatopił lub uszkodził jeden z okrętów, gdyż w rejonie ataku pojawiła się na powierzchni morza plama ropy o powierzchni 120m².

- 7.06.1967 – Pod Nakhł dochodzi do czterogodzinnej bitwy pancerniej. Wojska izraelskie ze zgrupowania „Północ” doszły do Kanału i rozpoczęły uderzenie w kierunku południowym. Grupa „Centrum” opanowała ok. godz. 18.00 Przełęczę Mitla i Giddi. Broniony przez Dywizję Palestyńską rejon Strefy Gazy został zdobyty. Tego dnia po desancie opanowano Sharm el-Sheikh, co otworzyło Cieśninę Tirańską dla żeglugi izraelskiej. Jednostki Legionu Arabskiego opuściły Jerozolimę, w tym samym czasie wojska izraelskie opanowały główne rejony Zachodniego Brzegu Jordanu. Wieczorem Izraelczycy bez walki zajęli Jerycho. Rabin Szlomo Goren udał się w otoczeniu Mosze Dajana i innych dowódców pod Ścianę Płaczu, gdzie wetknął w mury dawnej świątyni zwitek papieru z tekstem starej modlitwy „Niech pokój panuje w Izraelu”. Jednocześnie zażądał od Mosze Dajana, aby ten wysadził w powietrze meczet Al Aksa, przygotowując grunt pod budowę Trzeciej Świątyni. Dajan nie tylko odmówił, ale kazał ściągnąć powiewającą nad meczetem izraelską flagę. Na spotkaniu z muzułmańskimi dostojnikami zapowiedział, ku ich zdumieniu, że nadal będą sprawować kontrolę nad tym świętym dla islamu miejscem. W jakiś czas potem, Główni Rabinowie zabronili Żydom stawiać stopy na Wzgórzu Świątynnym, żeby nieumyślnie nie znaleźć się w najświętszym miejscu, gdzie kiedyś stała świątynia, do których kiedyś dostęp mieli wyłącznie

kapłani. W ciągu kilku dni wyburzono natomiast arabską dzielnicę lepianek, która wyrosła u stóp Zachodniej Ściany, tworząc wielki plac dla religijnych uroczystości.

- 8.06.1967 – W rejonie od przełęcz Mitla do Bir Gifgafy doszło do największej bitwy pancерnej od II wojny światowej. Łącznie wzięło w niej udział około 1100 pojazdów. Grupa „Południe” opanowała miasto Nakhl. W zachodniej części półwyspu, Izrael po nocnym natarciu okrążył resztki sił egipskich, część niedobitków zepchnął w stronę Kanału. Batalion komandosów przerzucono śmigłowcami w rejon Ras-el-Sundu, gdzie odcięli oni drogę oddziałom egipskim wycofującym się z Sharm el Sheikh. Po kilkunastominutowej walce Egipcjanie skapitulowali.

Wieczorem Półwysep był już w rękach izraelskich. Tego dnia wojska izraelskie opanowały tereny pomiędzy Doliną Jordanu, a Wzgórzami Hebronu, oraz całkowicie oczyściły z niedobitków armii jordańskiej Zachodni Brzeg Jordanu. Izraelskie lotnictwo zestrzeliło 9 egipskich maszyn.

Dwa izraelskie niszczyciele atakują w rejonie Rosh Hankina (w pobliżu wybrzeży Libanu) dwa egipskie okręty podwodne. Według danych izraelskich, prawdopodobnie zatopiony został jeden okręt podwodny typu „613”. Lotnictwo izraelskie zaatakowało amerykański statek radiolokacyjny USS „Liberty”, operujący u wybrzeży Egiptu. Zginęło 34 amerykańskich marynarzy, a 75 zostało rannych. Istnieje wiele hipotez, co do przyczyn tego ataku, oficjalnie za przyczynę podano pomyłkę. W tym dniu zostaje podpisane zawieszenie broni z Egiptem i Jordanią. Tego dnia Rada Bezpieczeństwa ONZ wezwała walczące strony do zaprzestania walk. Zawieszenie broni z Egiptem i Jordanią weszło w życie o 23.30

- 9.06.1967 – Armia izraelska umocniła swoje pozycje obronne wzdłuż Kanału Sueskiego. Po potwierdzeniu zawieszenia broni z Egiptem i Jordanią Mosze Dajan daje rozkaz ataku na Syrię, chodziło o chęć zlikwidowania „fortecy na Wzgórzach Golan”. Dwie grupy wojsk uderzyły - jedna z rejonu południowego Jeziora Tyberiadzkiego, a druga przez most Banat Jacuub.

Wzgórzka w rejonie Al-Kuneitry zmieniły się „pola śmierci”. Ze względu na ukształtowanie terenu, użycie czołgów było mocno ograniczone, pomimo to Izrael stracił 160 maszyn, ale zniszczył 85 czołgów i dział samobieżnych. Izraelska piechota musiała toczyć ciężkie walki o każdy metr ziemi. ZSRR odwołał swojego ambasadora z Tel Awiwu, a państwa Układu Warszawskiego (oprócz Rumunii) ogłosiły deklarację solidarności z krajami arabskimi i zerwały stosunki dyplomatyczne z Izraelem. W Polsce PZPR rozpętało antyżydowskie represje, ich apogeum przypadł na marzec 1968 (tzw. wydarzenia marcowe).

- 10.06.1967 W nocy z 9 – 10 izraelskie kolumny zmechanizowane obeszły północne skrzydło wojsk syryjskich, gwałcąc neutralność Libanu. I uderzyło w rejonie miejscowości Mossada. Równocześnie desantowano na tyłach niewielkie oddziały spadochronowe, które dezorganizowały syryjskie linie obronne. Armia izraelska zajęła miasto Al-Kuneitra, oraz Tawafiq. Izraelska Brygada Golani zdobyła twierdzę Tel-Fahar. Oddziały Izraelskie wdarły się około 50 km w głąb terytorium Syrii. ZSRR zagroził interwencją wojskową, w odpowiedzi USA skierowały okręty VI Floty w rejon konfliktu. Jednocześnie USA naciskały na Izrael, aby ten zaprzestał walki. O godzinie 18.30 Izrael podpisuje zawieszenie broni z Syrią, co kończy wojnę sześciodniową.

Wojna sześciodniowa wykazała słabość służb wywiadowczych państw arabskich, katastrofalny poziom wyszkolenia, ducha bojowego, oraz organizacji i myśli operacyjnej. Armia izraelska zdobyła olbrzymie ilości nieuszkodzonego sprzętu wojskowego w tym czołgi 748 szt. T-54 i T-55, oraz 72-73 szt. IS 3. Była to na tyle znacząca ilość, że Izrael po gruntownej modernizacji tych pojazdów (wymiana uzbrojenia, wyposażenia wnętrza i jednostki napędowej) i nazwaniu nowego czołgu „Tiran 5” (T54/55), wyposażył w nie dwie nowo powstałe brygady pancerne. Modernizacja radzieckich czołgów na długo stała się głównym hitem eksportowym izraelskiego przemysłu zbrojeniowego. Porażkę poniosła OWP, jej przywódca Ahmed Szukeiry wstawił się bowiem opuszczeniem już 5 czerwca Jerozolimy, a dzień później był już w Damaszku. Samodzielna akcja Izraela uwolniła jego anglosaskich sojuszników od dylematu wystąpienia w obronie swobody żeglugi na wodach międzynarodowych. Na zachodzie przyjęto z zadowoleniem tryumf zachodniej myśli i technologii wojskowej nad radziecką. Jednak Generał de Gaulle potępił izraelską „agresję” i jednocześnie wstrzymał dostawy broni do Izraela, lukę po Francji zajęły Stany Zjednoczone. Izrael opanował w całości Półwysep Synaj, Zachodni Brzeg Jordanu, Strefę Gazy, oraz Wzgórzka Golan (około 60 tys. km²), co spowodowało, że w zasięgu jego artylerii znalazły się Amman, Damaszek i Kair. Jednak na zajętych obszarach w przeważającej większości mieszkała ludność arabska. Spowodowało to, że tzw. „problem palestyński” nabral nowej ostrości. Na terytorium Izraelskim znalazły się głównie skupiska ludności palestyńskiej, która opuściła swoje domostwa w latach 1948-1949.

Obie strony konfliktu de facto rozpoczęły przygotowania do nowej wojny.

Kanał Sueski był zamknięty dla żeglugi od 5.06.1967 do maja 1975. Na Jeziorze Gorzkim „internowane” zostały, wraz z 12 innymi statkami, dwie jednostki Polskiej Marynarki Handlowej „Bolesław Bierut” i „Djakarta”.

Wydarzenia zaliczane do tzw. „Wojny sześciodniowej”, ale które wydarzyły się po jej zakończeniu:

- 21.10.1967 – Egipskie kutry raketowe typu OSA, na których przebywali (wg źródeł zachodnich) specjaliści radzieccy, zatopiły za pomocą dwóch rakiet SS-N-2, izraelski niszczyciel „Elath”, który zbliżył się do wybrzeży Egiptu. Epizod ten wpłynął na rozwój tego typu uzbrojenia, oraz systemów przeciwrakietowych we wszystkich flotach świata.

- 5.12.1967 – Z okrętu podwodnego „Tinan” wysadzono grupę pływaczy na redzie w Aleksandrii z zadaniem podłożenia ładunków pod okręty stojące w porcie. Ze względu na brak możliwości skrytego podejścia, grupa bojowa zrezygnowała, a dodatkowy błąd w nawigacji (nie uwzględnienie prądu) uniemożliwił zaokrętowanie się grupy w drodze powrotnej.

Sytuacja po...

- 17.06.1967 – ministrowie spraw zagranicznych trzynastu państw arabskich proklamowali w Kuwejcie utworzenie wspólnego frontu walki przeciwko izraelskiej agresji.

- 19.06.1967 – Rząd izraelski uzależnia wycofanie wojsk z Synaju od podpisania trwałego pokoju z Egiptem.

- 27.06.1967 – Kneset wydał trzy ustawy dotyczące: zjednoczenia dwóch części Jerozolimy, zapewnienia przez Izrael ochrony świętych miejsc Żydów, Chrześcijan i Muzułmanów; oraz trzykrotnie powiększono granice miasta. W 30.07.1980 Kneset uchwalił definitywne zjednoczenie Jerozolimy, jako stolicy Izraela, nie spotkało się to jednak z dobrym przyjęciem przez społeczność międzynarodową.

- 19.08 - 1.09.1967 – W czasie Szczytu Państw Arabskich w Chartumie, przywódcy arabscy postanowili odrzucić wszelkie negocjacje pokojowe z Izraelem i przygotować nową wojnę.

- 22.11.1967 – Rezolucja ONZ nr 242, przewidywała ona trwałą i sprawiedliwą pokój, oraz bezpiecznie i uznane granice dla Izraela, który w zamian miał wycofać się z terytoriów okupowanych po 1967. W rezolucji podkreślono niedopuszczalność zdobywania terytoriów drogą podbojów. Egipt i Jordania przyjęły rezolucję, ale Syria i OWP ją odrzuciły. Izrael uważał rezolucję ONZ za punkt wyjścia do negocjacji pokojowych, jednak Arabowie domagali się najpierw zwrotu ziem okupowanych, jako wstępu do wszelkich negocjacji.

- 06.1968 – Rozpoczęcie ataków terrorystycznych przez OWP na Izrael. W tym samym roku OWP uchwaliła swój statut, oraz dokument programowy ruchu – Palestyńską Kartę Narodową.

- 9.01.1968 – Powstaje Organizacja Krajów Arabskich Eksportujących Ropę Naftową (OAPEC)

- 11.1968 – 7.08.1970 – Wojna podjazdowa tocząca się wzdłuż Kanału Sueskiego, prowadzona przez Egipt i Izrael tzw. „Wojna na wyniszczenie”. Od 12.1969 pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych USA Williama Rogersa, rozpoczyna się misja pojednawcza w konflikcie palestyńskim tzw. „Plan Rogersa”, zakończona podpisaniem porozumienia o zawieszeniu broni pomiędzy Egiptem, a Izraelem. Jednocześnie Egipt zaczął przesuwac stanowiska przeciwlotniczych rakiet SAM 2 bliżej Kanału, tak, że objęły one swoim zasięgiem 1/3 Półwyspu Synajskiego. Izrael z kolei przystąpił do budowy systemu fortyfikacji wzdłuż Kanału.

- 12.1969 – Udany zamach na MU’ammara al - Kazzafiego w Libii; kończy monarchię w tym kraju.

- 28.09.1970 – Na zawał serca umiera prezydent Gamal Abdel Naser, Egipt traci aspiracje do przewodnictwa w świecie arabskim.

- 09.1970 – „Czarny wrzesień” w Jordanii – wypędzenie OWP.

- 09.1972 – Zamach palestyńskich terrorystów, z organizacji „Czarny wrzesień”, na izraelską drużynę olimpijską w Monachium. Zginęło 11 sportowców.

- 1973 – Zamach izraelski na palestyńską bazę OWP w Bejrucie.

- 6.10.1973 – o godzinie 14.00 armie państw arabskich rozpoczynają atak na Izrael. Rozpoczyna się tzw. „Wojna Jom Kippur”, ponadto arabowie ogłaszają embargo na ropę dla zachodu.

„Cichy”

Literatura:

1. Encyklopedia Gazety Wyborczej Tom 7, 20; Wydawnictwo Naukowe PWN
2. „Marynarka Wojenna RP – Okręty podwodne w konfliktach po II wojnie światowej” – www.mw.mil.pl
3. „Wojna sześciodniowa” – http://pl.Wikipedia.org/wiki/Wojna_sze%C5%9Bciodniowai
4. „Konflikt izraelsko – arabski; Wojna sześciodniowa” – www.sciaga.interia.pl
5. „Początek >>wojny sześciodniowej<<” – www.wiadomosci.polska.pl
6. „Wojna Sześciodniowa (1967)” – www.kurssikory.edu.pl
7. „Nowa Technika Wojskowa” nr 2/1997, 5/1997, 2/2002, 3/2003, 3/2004; miesięcznik
8. „Synaj 5 czerwca 1967 – Zarzewie konfliktów na bliskim wschodzie” Helmut Mejcher; wyd. Adamantan; Warszawa 1999
9. „Żydzi i Arabowie – historia współczesnego Izraela” Doris Bensimon i Eglal Errera; wyd. Cyklady; Warszawa 2000
10. „Izrael” Andrzej Chojnowski i Jerzy Tomaszewski; wyd. TRIO; Warszawa 2001
11. „The Israeli Army in Middle East Wars 1948-73”, „Men-at-Arms 127”; John Laffin; wyd. Osprey Publishing; 2004
12. „Konflikt palestyński – izraelski” Dan Cohn Sherbok, Dawoud El-Alami wyd. PIW Warszawa 2002
13. „Wojna Sześciodniowa” Krzysztof Kubiak; wyd. Altair Warszawa 1992
14. „Samolot bombowy TU-16” TBiU nr 192; Jerzy Grzegorzewski; wyd. Bellona; Warszawa 2000
15. „>>Stalin<< postrach zachodu” Janusz Magnuski; „Seria czołgi w boju” nr 2; wyd. Pelta; Warszawa 1995
16. Mapa – Egipt 1:1.250.000 wyd. Demart Sp. z o.o.
17. Mapa – Izrael 1:450.000 wyd. Demart Sp. z o.o.